№ 235. Piątek 12. Października 1866. Rok wydania 56.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Berlin, 11. paźdz. Dzisiejsza „Nordd. Ztg.“ zapewnia w obec pogłosek o niepokojących rozporządzeniach wojskowych, że o tem nic niewiadomo; w stosunkach politycznych nie ma żadnego zgoła powodu do takich rozporządzeń.

Bruxela, 11. październ. „Echo parlament.“ donosi: Ostatnie wiadomości o stanie zdrowia Cesarzowej mexykańskiej są jak najpomyślniejsze; lekarze sądzą, że mogą gwarantować jej wyzdrowienie.

Bukareszt, 10. paźdz. Książę udaje się sam do Konstantynopola dla usunięcia ostatniej, nieznacznej trudności w kwestyi uznania.

Konstantynopol, 11. paźdz. Powstańcy na wyspie Kandyi wyparci zostali w góry i są od strony lądu i morza po części obsaczeni. Część ich chce się poddać.

Część urzędowa.

Gminy Kniażpol i Kropiwnik, w obwodzie Sanockim, celem założenia wspólnej uregulowanej szkoły w Kniażpolu zobowiązały się po wieczne czasy, na gruncie gminnym najdalej do końca września 1869 wystawić dom na szkołę z pomieszkaniem dla nauczyciela, i utrzymywać tenże w dobrym stanie. posprawiać sprzęty szkolne, starać się o utrzymanie w szkole ochędóstwa, dostarczać dla szkoły i nauczyciela 6 n. a. sągów drzewa opałowego rocznie, zwozić drzewo i rąbać, nakoniec każdoczesnemu nauczycielowi, który oraz ma pełnić służbę diaka, płacić rocznie 120 złr. w. a., a mianowicie gmina Kniażpol 84 złr., a gmina Kropiwnik 36 złr. w. a.

Nadto gmina Kniażpol zobowiązała się oddać nauczycielowi w używanie grunt pod L. konsk. 28, mający rozległości 17 morgów 863 sążni □, a składający się z pola ornego, ogrodu i łąki.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o podniesienie oświaty ludu podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 4. października 1866.

Monarchia austryacka.

Lwów, 11. października. *(Nadanie honorowego obywatelstwa.)* Jak się dowiadujemy, nadało miasto *Przemyśl* na dniu 6go b. m., a miasto *Stanisławów* na dniu 8go b. m. hr. *Belcredemu* prawo honorowego obywatelstwa.

Przeworsk, 3go października. *(Urządzenie główne szkoły.)* Do „Czasu“ piszą: Po długich usiłowaniach udało się gminie miasta Przeworska doprowadzić do urządzenia głównej szkoły, tak, iż z końcem zeszłego miesiąca i nauczyciele przez gminę wybrani z wys. Namiestnictwa dekreta otrzymali.

Gdy się zastanowimy nad tem, iż dochód miasta jest bardzo szczupły, bo tylko 4000 złr. wynoszący, tem większe uznanie należy się gminie, która dla podniesienia oświaty ludu tak wielki krok naprzód uczyniła. Przełamawszy tyle trudności postanowił wydział miejski uroczyście obchodzić otwarcie szkoły.

Od 7mej godziny rano odgłos moździerzy zapowiadał mieszkańcom długo oczekiwaną uroczystość, a obchodzono ją właśnie w dzień wyjazdu do Lwowa Jego Excelencyi nowo mianowanego Namiestnika. Rozpoczęto nabożeństwem celebrowanem przez proboszcza miejscowego ks. kan. Boczkowskiego, w którem brali udział wszyscy urzędnicy rządowi w galowych mundurach, urzędnicy magistratu, reprezentacya miasta, szkoła i licznie zgromadzona publiczność z miasta i okolicy.

Po odśpiewaniu *Veni creator* udało się zgromadzenie do sali posiedzeń w ratuszu przystrojonej w wieńce i dywany, gdzie nowo mianowani nauczyciele złożyli przysięgę w ręce dziekana i byłego nadzorcy szkół ks. kan. Strzechili.

Następnie przemówił ks. dziekan do zgromadzenia jędrnemi i pięknemi słowy stosownie do uroczystości, a po kilku słowach dyrektora nowej szkoły w imieniu obecnego grona nauczycieli udali się zgromadzeni, zaproszeni przez p. Felixa Świtalskiego, seniora wydziału i miejscowego nadzorcę szkoły, do jego domu. Spełniono tam przy ciągłym huku moździerzy kilka uczciwych toastów, mianowicie na cześć p. Naiestnika kraju, księcia Lubomirskiego, który jako patron znacznym datkiem, bo 300 złr. rocznie do uposażenia szkoły się przyczynił, na cześć protektorów oświaty, powodzenie nowego zakładu naukowego i t. d.

Miłe zrobiło wrażenie, iż p. Świtalski zaprosił także kilku wójtów ze wsi okolicznych, którzy się w towarzystwie inteligencyi zupełnie swobodnymi czuli, a z których szczególniej jeden swym pięknym wiejskim ubiorem, prawdziwie sarmacką powierzchownością i zdrowem zapatrywaniem się ogólną na siebie zwracał uwagę.

Nie możemy tutaj pominąć, z jakiem uznaniem oświadczono się względem pp. Szymeczka naczelnika powiatu i Woźniaka aktuaryusza jako referenta szkół powiatu, którzy swą energią i odpowiednim postępowaniem do utworzenia szkoły przeworskiej wielce się przyczynili, a tak do swych zasług około oświaty ludu, gdyż kilkanaście szkółek w naszym powiecie istnienie im swoje zawdzięcza, jeszcze jedną zasługę więcej przyłączyli. Dopiero około godziny 3. z południa rozeszli się zgromadzeni do domu po tym obchodzie któremu cały dzień najpiękniejsza pogoda towarzyszyła.

Kraków, 10. października. *(Komisya examinacyjna buchhalteryi skarbowej.)* „Czas“ donosi: Ustanowiona w Krakowie dla Galicyi zachodniej komisya examinacyjna buchhalteryi skarbowej rozpoczyna swe czynności na rok szkolny 1867, i takowe pełnić będzie w trzech ostatnich dniach każdego miesiąca od października 1866 aż do końca lipca 1867.

a) Mieszkający w Krakowie lub zamiejscowi, chcąc być przypuszczeni do examinu, powinni podać dokładnie kraj, miejsce urodzenia, religię, odbyte nauki i obecne mieszkanie;

b) oznaczyć używane przy nauce prywatnej środki teoretyczne, z których czerpali swe wiadomości, równocześnie zaś wykazać:

c) że albo gymnazyum niższe, lub kurs handlowy w szkole technicznej, lub szkołę wyższą realną z dobrym postępem ukończyli, albo też że już pełnią służbę urzędu kasowego lub obrachunkowego przy publicznym lub miejskim zarządzie gminy;

d) najmniej na 24 godzin przed rozpoczęciem examinu podający, którzy sobie potrzebne nauki prywatnie przyswoili, powinni przy okazie pisemnego pozwolenia na złożenie examinu podać do kasy buchhalteryi skarbowej taxę examinacyjną w ilości 8 złr. 40 c., a wystawione przez expedytora pokwitowanie oddać do biora prezesa wraz z marką stęplową na 1 złr.

e) Ci kandydaci, którzy należycie przygotowani examin zdawać sobie życzą, powinni swoje wedle przepisów ostęplowane i we wszystkie wymogi zaopatrzone podania jeszcze przed rozpoczęciem miesiąca — w którym examin zdawać zamierzają — osobiście na ręce prezesa złożyć; zamiejscowi zaś kandydaci winni takowe albo za opłatą pocztową, lub w przypadku pełnienia jakiej służby stałej przez urząd przełożony przesłać, a na tej samej drodze uwiadomieni zostaną.

Prezes komisyi mieszkających w Krakowie kandydatów przyjmuje codziennie, prócz niedziel i świąt, od 1szej do 2giej w biórze swojem w urzędzie c. k. buchhalteryi skarbowej, gdzie im oznaczy miejsce, dzień i godzinę examinu.

Kraków, 6. października 1866.

Prezes c. k. komisyi examinacyjnej buchhalteryi skarbowej.

Wiedeń, 8. października. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)* W. C. donosi, że Najjaś. Pan przybędzie tu jutro z Ischl. Książę saski Jerzy wraz z małżonką przeniósł się z letniej rezydencyi Hetzendorf do Hietzing i zamieszkał w tych samych apartamentach, które pierwej zajmował Król.

„Volksfreund“ podaje telegram z Ostrzyhomia z doniesieniem, że książe prymas Scitowsky ma się znowu gorzej. Obawiają się porażenia płuc.

Jak wiadomo najwyższem postanowieniem rozkazane zostało natychmiastowe rozwiązanie korpusów formujących się w północnej części monarchii. Szeregowcy którzy wstąpili do tych korpusów na przeciąg wojny, mogą wstąpić dobrowolnie do służby prawem przepisanej, podoficerowie wstąpić mogą do armii w randze właściwej. Bataliony ochotników wiedeńskich natychmiast rozwiązane być mają. Asenterowani na rzecz miasta Wiednia, mają być przydzieleni do pułku Hoch und Deutschmeister, ci co obowiązani są do dalszej służby formować będą batalion strzelców Nr. 33. Ci co tylko dobrowolnie służyć chcą, natychmiast rozpuszczeni być mają. Oficerowie wstępują w dawny swój stosunek co do pensyj, oficerowie ze stanu urzędników lub ze stanu cywilnego uwolnieni być mają od dnia 1. listopada, broń i rynsztunki oddane być mają do głównych komend materyału artyleryi.

„Debatte“ zamieściła artykuł następujący:

„W kółkach zwykle dobrze poinformowanych zapewniają, że zaraz po ogłoszeniu traktatu pokoju z Włochami wydany być ma reskrypt zwołujący sejm węgierski, który jednak dopiero w połowie listopada zebrać się ma. W tymże samym czasie zebrać się też mają sejmy z tej strony Litawy. Traktat zaś pokoju z Włochami zawarty i ratyfikowany będzie przed terminem 14 dniowym do ra-

tyfikacyi ustanowionym i zaraz po nadejściu ratyfikacyi z Ischl i z Florencyi ogłoszony będzie. Mówią nawet, iż w kraju weneckim rozpoczęło się już oddanie twierdz i arsenałów przy asystencyi komisyi ad hoc wysadzonej, składającej się z jenerałów Moring, Revel i Leboeuf."

„W kółkach dyplomatycznych obiegała wiadomość, iż saskiemu ministrowi Friesen udało się zakończyć negocyacye z gabinetem berlińskim na podstawie nowych instrukcyi które mu Król saski udzielił. Król saski przyzwolić miał na oddanie twierdzy Königstein wojsku pruskiemu, oraz na uregulowanie stosunków wojskowych według analogii znanych warunków lutowych, które Prusy żądały od Austryi przy uregulowaniu kwestyi holsztyńsko szlezwickiej."

O konferencyi deputowanych w Pradze, która się odbyła u Dr. Herbsta, będącego niejako przywódzcą Niemców w Czechach, nic pewnego dowiedzieć się nie można, gdyż członkowie konferencyi zobowiązali się do zachowania tajemnicy. Z tego co korespondent wiedeńskiej „Pressy" donosi, wnosić tylko można, iż w łonie odbytej konferencyi występywały na jaw zdania najróżnorodniejsze, korespondent ten pisze bowiem z Pragi pod dniem 7. b. m. „Konferencya przyjaciół konstytucyi, która się wczoraj w sali niemieckiego kasyna odbyła nie doprowadziła do zgody przywódców Niemców, chociaż większa część pochwalała kroki i działanie deputowanych rady państwa w Wiedniu, odzywały się zdania, iż kwestya wtenczas dopiero — naturalnie w duchu prawnej nieprzerwalności konstytucyi lutowej — jako program sformułowana być może, gdy się stosunek z Węgrami zupełnie wyjaśni. Niektóre głosy odezwały się za konstytuantą na podstawie bezpośrednich wyborów jako za środkiem załatwienie sporu przyspieszyć mogącym, inni zaś żałowali, że konferencyi zbywa na odezwaniu się do wyborców, ze w ścisłym związku z niemi nie zostaje, z którego to powodu konferencya ludową nazwać się nie może."

Według podania komisyi krajowej do zbadania szkód wojennych ustanowionej, rozdano w Morawie z magazynów wojskowych: 12.341 mierzyc żyta, 8610 mierzyc owsa, 1470 mierzyc jęczmienia, 429 mierzyc grochu, 116 mierzyc bobu, 176 cetnarów szmalcu i słoniny, 4½ cetnara sera, 2067 cetnarów mąki, 516 cetnarów ryżu i krup. Prócz tego rozdano między wieśniaków, wsparcia potrzebujących 1320 koni i 485 sztuk bydła rogatego a za żywienie wojsk nieprzyjacielskich wydano ze skarbu państwa zaliczkę w wysokości 71.995 zlr.

„Prager Zeitung" pisze o sytuacyi na wschodzie co następuje: Według doniesień z Bośnii i Hercegowiny Turcy wzmacniają znacznie osady w tych prowincyach. Teraz panuje tam wprawdzie zupełna spokojność, lecz zdaje się, że Turcya obawia się rozruchów na przypadek gdyby powstanie na wyspie Kandyi dalsze szerzyło rozruchy a zarazem lęka się niepokoi z powodu podwyższenia podatków o 20%, które to podatki właśnie teraz ściągane być mają. Natomiast udało się usunąć inny powód zatargów, gdyż za staraniem internuncyusza cesarskiego przyszła do skutku między Turcyą a Czarnogórą umowa, według której zniesiony być ma obóz szańcowy na wątpliwem terytoryum pod Nowosiołem założony. Według doniesień z Kandyi siły tureckie i egipskie na tej wyspie wynoszą do 40.000 wojska a między powstańcami wybuchły niezgody, jedni bowiem chcą przyłączenia do Grecyi a drudzy do Egiptu.

Wenecya, 9. października. *(Rozmaite wiadomości.)* Do „Wiener Abendpost" piszą: Lombardo-wenecka prefektura finansowa została zwinięta dnia 5go b. m., a należące do niej niezałatwione jeszcze sprawy ma załatwiać ustanowiona umyślnie do tego komisya prefektury finansowej.

Municypalność Mantuy otworzyła listy do wpisywania się w szeregi milicyi miejskiej. Wpisywać się mogą wszyscy obywatele w wieku od 21 do 55 lat; właściciele gruntów, mężowie posiadający stopień akademicki, kupcy i przemysłowcy będą przy przyjęciu szczególnie uwzględniani. Zadaniem tej milicyi będzie utrzymanie spokoju i bezpieczeństwa publicznego.

W Wenecyi otrzymała gwardya narodowa strzelby. Pełni ona teraz służbę patrolową i zajęła także kilka strażnic.

Hiszpania.

Madryt, 4. października. *(Wyroki sądu wojennego.)* Jak donosi gazeta urzędowa skazał sąd wojenny w Madrycie wyrokiem swoim z 23. września 33 osób na śmierć, a mianowicie jenerałów i oficerów wszelkich stopni przez rozstrzelanie, a dziennikarzy i deputowanych przez uduszenie (garrote vil); pomiędzy tymi ostatnimi znajduje się trzech redaktorów „Iberii", dyrektor dziennika „Las Nosedade", i kilku znakomitych profesorów i adwokatów. Ci jednak uratowali się po największej części ucieczką. Prócz tego ma być 54 osób ze wszystkich stanów deportowanych na wyspy Filipińskie lub do Fernando-Po.

Włochy.

(Rozpuszczenie ochotników. — Różne wiadomości.) Według dziennika „Perseveranza" rozwiązanie korpusu ochotników postępuje bardzo spiesznie. Dwa pułki już są rozwiązane, oficerowie dostali już dymisye. W przeciągu jednego miesiąca intendentury pułków złożyć muszą rachunki swoje; niektóre już je złożyły. Sztab główny i jeneralna intendentura zostają dotąd jeszcze w Brescii. Sprawy wiszące jeszcze przy trzech sądach wojennych korpusu ochotników, przekazane będą zwykłym sądom wojskowym.

Jenerał Cadorna odebrał od ministeryum polecenie śledzenia postępowania władz palermitańskich podczas powstania. Żeby zaś śledztwo postępować mogło bez żadnej przeszkody, jenerałowie Rogini i Caderina odwołani zostali z Palermu, równie jak i pułkownik karabinierów tamże na stacyi będących.

Dnia 11. b. m. zebrać się ma senat jako najwyższa izba sądowa dla sądzenia admirała Persano. Kilku oficerów maryaarki udali się do rządu z prośbą, żeby im pozwolono podać do druku niektóre uwagi nad memoryałem przez admirała Persano, gwoli obrony swej, ogłoszonym. Rząd jednak uznał, iż podobne publikacye w czasie wiszącego procesu, byłyby niewłaściwe.

„Giornale della Marina" donosi, że wyszedł już rozkaz do częściowego rozbrojenia dziewięciu okrętów wojennych. Cztery statki wojenne udają się z Neapolu i Ankony do Wenecyi.

Niemcy.

(Odpowiedź pruska na okólnik pana Lawalette.) „La Patrie" podaje udzieloną sobie analizę odpowiedzi gabinetu berlińskiego na okólnik Lawaletta. Jest to depesza z dnia 25. września podpisana przez podsekretarza stanu Thile do posła hr. Goltza.

Król Wilhelm — mówi depesza — czytał okólnik z 16go września z największem zadowoleniem. J. K. Mość w dokumencie tym ujrzał znowu mądrość Cesarza i nieustającą życzliwość, które Królowi dawały nadzieję, że Cesarz oceniając tak ważne wypadki i konieczne ich następstwa, postawi się na wzniosłem stanowisku. Ta wzniosłość uczuć dozwala Cesarzowi zrozumieć wymaganie sytuacyi politycznej, w jakiej się znajdowały Prusy, wyrządzenia sprawiedliwości „słusznym aspiracyom narodowości niemieckiej" i stwierdzenia, że zbudowany nowy porządek rzeczy w centrum Europy, nie jest niebezpieczeństwem dla Francyi, lecz rękojmią pokoju na stałym lądzie. „Czyż potrzebuję mówić Ci p. hrabio — mówi dalej depesza — że to zapatrywanie jest również naszem, że i my mniemamy, że czas przeszedł, gdy każdy naród widział siłę swą tylko w słabości i w stanie zawisłości innych narodów i z niedowierzaniem dostrzegła, ilekroć te potęgę swą utrwalały lub ją zwiększały, łącząc z krajem swoim ludności tych samych obyczajów i tego samego ducha narodowego." Dokument ten stwierdza dalej, że postawa jaką Cesarz podczas wypadków i po ich zakończeniu się przybrał, dawała świadectwo o uczuciach, jakie żywi względnie „dzieła wewnętrznego utrwalenia się Niemiec" Mądrości Cesarza również zawdzięcza Europa, że jedna z najtrudniejszych kwestyj, która zagrażała stałemu lądowi przewrotem, równie szybkie jak zadawalające znalazła rozwiązanie. Cesarz silnie się przyłożył do zapobieżenia pożarowi świata i wybuchowi rewolucyjnych namiętności. Depesza stwierdza zresztą, że po wstrząśnieniach, jakich Niemcy doznały, a które postać ich zmieniły, potrzeba będzie czasu aby się znów ustaliły, że jednak zastósowanie wielkich zasad wyrażonych w tym okólniku, przyczyni się do skrócenia owego peryodu przejściowego. Co pozostaje do uczynienia, jest dziełem pokoju i wewnętrznej pracy. Gmach musi być umocniony, to jest zadanie przyszłości, która się zbliży bardziej ku nam przez wzajemne zaufanie, jakiego panowanie Cesarz inauguruje.

(Sprawa szlezwicka.) Pod względem zobowiązań przyjętych przez Prusy, dopomożenia ludności północnej części Szlezwiku do objawienia swych życzeń, co się tyczy jej przyszłej politycznej współnależności, mówi „Zeidl. Corr." widocznie z natchnienia;

Jawnem jest, że zanim północna ludność szlezwicka znajdzie sposobność objawienia swych życzeń, rząd pruski musi się z duńskim względem tego porozumieć, czy ostatni 1) gotów jest te ludności, które możebnie za odłączeniem wotować będą, w obręb państwa duńskiego przyjąć; 2) czy i jakie warunki przy tem przez tę lub ową stronę sformułowane będą; 3) jakie stanowisko zajmą przechodzące ludności w organizmie monarchii duńskiej.

Kwestya na ostatniem miejscu postawiona nie jest bez znaczenia, owszem dotyka ona rdzennie interesu Prus. Dania ma obecnie dwie części składowe: Jutlandyą i wyspy. — Czy — zawsze przypuszczając odłączenie części Szlezwiku — część ta do Jutlandyi będzie przyłączoną? Czy — jakkolwiek szczupłem jest jej obwód — zatrzyma ona nazwę Szlezwiku, czy północnego Szlezwiku? Czy równocześnie nastąpi zmiana w dopiero co doprowadzonej do skutku konstytucyi duńskiej? Jeżeli dobrze jesteśmy poinformowani, nic dotąd pomiędzy rządem pruskim i duńskim nie zaszło, coby najodleglej podobnem było do wymiany zdań względem tych kwestyj. Czy Prusy uważają obecnie peryod ten za nadeszły, aby dotyczące układy rozpocząć, pozostaje do ocenienia rządowi naszemu. W każdym razie można być przekonanym, że Prusy nie mają zamiaru postanowień traktatu praskiego naciągać lub wykonanie jego odraczać, wbrew naturze rzeczy, gdyż Prusy wiedzą najlepiej, że dopiero gdy warunki traktatu pragskiego wszechstronne znajdą urzeczywistnienie, peryód niebezpiecznych wybuchów i kolizyj w Europie uważany być może za zamknięty. Rezultaty, które w pokoju pragskim znalazły wyraz odpowiedni układom, są zbyt znaczne, aby rząd nasz nie usiłował każdego punktu traktatu pokoju wydobyć z dziedziny wątpliwości.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 10. października. *(Pobór rekrutów.)* „Dzien. Warsz." donosi: Stosownie do art. 2go najwyższego manifestu z dnia 25. lipca (6. sierpnia) 1866 roku pobór w r. b. rekrutów rozpocznie się w Królestwie Polskiem 3. (15.) października r. b. Pobór odbytym zostanie przez losowanie. Dla dopełnienia losowania spisowi obowiązani są stawić się koniecznie osobiście w gminie lub mieście, gdzie zapisani są do ksiąg ludności stałej, chociażby oni na mocy wydanych im paszportów przebywali w innych miejscach, bądź wewnątrz kraju, bądź też w cesarstwie lub zagranicą. Ażeby żaden ze spisowych nie mógł tłómaczyć się niewiadomością ciążących go obowiązków pod względem powinności zaciągowej, wydanem zostało zarządzenie, na mocy którego po zatwierdzeniu rozkładów wykazujących: wielu z każdego okręgu konskrypcyjnego przypada rekrutów do poboru, gubernatorowie cywilni i prezydent miasta Warszawy ogłaszają za pośrednictwem gazet w Królestwie Polskiem, tudzież senackich i moskiewskich wiadomości i Ruskiego Inwalida, jakiego wieku i jakiej kategoryi spisowi, oddzielnie z chrześcian i oddzielnie z żydów, powinni z każdego okręgu konskrypcyjnego uczestniczyć w losowaniu, to jest stawić się osobiście w punkcie zbiorowym okręgu, podług miejsca stałego ich zamieszkania (gdzie zapisani są do ksiąg ludności stałej) dnia 3. (15.) października bieżącego 1866 roku dla dopełnienia losowania. Co się tyczy spisowych Królestwa którzyby czasowo przebywali podczas poboru t. j. losowania, niemniej jak miesiąc jeden w Warszawie, spisowi ci podlegają dopełnieniu powinności zaciągowej nie w miejscu stałego ich zamieszkania, lecz w Warszawie. Ponieważ przyszły pobór rozpocznie się 3. (15.) października, — przeto każdy spisowy z ludności niestałej m. Warszawy, przebywający w Warszawie za paszportem legalnym od 3. (15.) września r. b. lub dawniej, uważa się podczas poboru, za podlegającego dopełnieniu powinności zaciągowej w Warszawie, i z tego powodu nie może dla dopełnienia tej powinności, udawać się do gminy lub miasta stałego swego zamieszkania. Spisowym z ludności niestałej m. Warszawy, przebywającym w Warszawie, mniej jak miesiąc jeden, dozwala się, jeśli sami życzyć sobie tego będą, spełnić powinność zaciągową w Warszawie, lecz nie inaczej jak po wniesieniu o to podania do prezydenta m. Warszawy i po otrzymaniu oddzielnego na to zezwolenia. Podając o tem do wiadomości powszechnej, Komisya rządowa spraw wewnętrznych i duchownych nadmienia, że w obec powyższego, każdy młody człowiek podlegający według wieku swego losowaniu w swoim okręgu, i niemający prawnego tytułu, na mocy zatwierdzonych przez władzę dowodów, do wyłączenia lub czasowego uwolnienia od zaciągu, powinien niezawodnie stawić się w swojej gminie lub mieście, chociażby mu nie była wręczoną w tej mierze awizacya, dla dopełnienia powinności zaciągowej, — albowiem w razie przeciwnym, jeżeli nie zdoła prawnie usprawiedliwić powodów swego niestawiennictwa, — z zasady przepisu objętego punktem 12 zatwierdzonych przez komitet urządzający w Królestwie Polskiem zmian i dopełnień instrukcyi zaciągowej z r. 1860, — pozbawionym będzie mogącego służyć mu tytułu do uwolnienia od zaciągu jako też i prerogatywy przywiązanej do wyciągniętego za niego losu, gdyby podług takowego nie był on wskazanym do oddania do służby wojskowej. Żaden z tych spisowych nie może tłómaczyć się nieznajomością ciążącego na nim obowiązku i będzie oddany do służby wojskowej na rachunek poboru, o ile znajdować się będzie w ogólnym wieku spisowym a nawet o rok jeden starsi, to jest do lat 31 włącznie; — jeżeli zaś ujętym będzie po wyjściu z wieku tego, naówczas ulegnie karze, jaka wyrokiem sądowym wymierzoną nań zostanie za ukrywanie się przed poborem. W końcu powtarza się, że wszystkie te przepisy odnoszą się w równym stopniu nie tylko do młodych ludzi przebywających w Królestwie po za obrębem miasta stałego ich zamieszkania, ale i do tych, którzy przebywają za paszportami bądź w Cesarstwie, bądź też za granicą.

Od granicy polskiej piszą do „Köln. Ztg.": Podczas powstania zabroniono plebanom w Królestwie udawać się na odpusta do sąsiednich parochii chyba za pisemnem urzędowem pozwoleniem. Zakaz ten dotąd nie został zniesiony i dla tego zdarza się często, że księża za przestąpienie go bywają pociągani do odpowiedzialności. Podobny wypadek zdarzył się niedawno w miasteczku Skulsku gdzie żandarmi aresztowali piętnastu plebanów, których następnie odstawili do Konina, gdzie ich skazano na karę pieniężną. Księża katoliccy podlegają od czasu powstania bardzo ścisłemu nadzorowi i jak tylko który okaże się w czemkolwiek nieprzychylnym rządowi bywa niezwłocznie oddalonym. W gubernii Kaliskiej biskup Marszewski na przedstawienie rządu zdegradował niedawno dwunastu proboszczów na wikaryuszów. W kazaniach i w obchodzeniu się z parafianami muszą księża zachowywać największą ostrożność, za lada słówko bowiem bywają denuncyowani a następnie pociągani do śledztwa.

Ameryka.

Nowy York, 25. września. *(Prezydent Stanów zjednoczonych i stronnictwa polityczne.)* Według dziennika „Herald" minister wojny i jenerał Grant radzili prezydentowi, żeby wezwał stany południowe do przyjęcia poprawki do konstytucyi przez kongres uchwalonej, albowiem na tej tylko drodze południowcy odzyskać muszą reprezentacyę swoją w kongresie, a prezydent uniknie oskarżenia o zdradę. P. Johnson miał odpowiedzieć, iż względy osobiste żadnego wpływu na niego nie mają. Politykę swoją uważa za jedynie zbawienną, odstąpi jednak od niej, jeżeli się przekona, że pomyślność kraju tego wymaga. W senacie prezydent wszelki wpływ utraci, albowiem po wyborach w Jersey, na których radykaliści zwycięstwo odnieśli, senat składać się będzie z 37 republikanów czyli radykalistów, przeciwników prezydenta, a z 15 tylko demokratów, którzy z prezydentem trzymają.

KRONIKA.

(Pożar.) W Stechnikowcach w powiecie Ihrowickim dn. 24. z. m. spaliły się dwa włościańskie budynki gospodarskiemi z zapasami zboża. Szkoda wynosi 120 złr. w. a. Ogień był podłożony i domniemanego sprawcę ujęto.

(Stan powszechnego stowarzyszenia urzędników), do którego urzędnicy przystępują tak licznie i które ciągle rozwija się bardzo pomyślnie, jest jak się dowiadujemy następujący: I. Oddział zabezpieczenia życia. Do 1. października zabezpieczyło 2262 osób kapitał 1,822.500 złr. i dochody roczne w sumie 6320 złr. Premie roczne na te zabezpieczenia przypadające wynosiły 62.892 złr., premie dotychczas przypadłe 45.021 złr. Do 1. września b. r. zmarło 10 osób, których kapitał zabezpieczony wynosił 7400 złr., w miesiącu wrześniu nikt nie umarł. II. Oddział zaliczkowy: W 14. spółkach zaliczkowych, 724 uczestników subskrybowało 864 wkładek częściowych po 50 złr. i z tych wpłacono do 1. września 14.242 złr. Od 1. stycznia wypłacono uczestnikom tytułem zaliczek 15.034 złr., z czego do 1. września nie zwrócono jeszcze 9991 złr.

Czasopismo „Beamten-Correspondenz", które jak wiadomo było własnością prywatnego wydawcy, nie wychodzi już od czerwca b. r.

(Stowarzyszenie rolników do udzielania zaliczek.) Towarzystwo rolnicze karyntyjskie na posiedzeniu w dn. 4. b. m. uchwaliło ostatecznie zawiązać stowarzyszenie do udzielania zaliczek. Komitet centralny będzie miał siedzibę w Klagenfurcie i będzie zostawał w bezpośrednich stosunkach z kasami zaliczkowemi urządzić się mającemi w powiatach lub gminach. Celem stowarzyszenia jest udzielać zaliczki zwrotne w ratach właścicielom realności zagrożonym egzekucyą lub potrzebującym chwilowo pieniędzy na zakupno nasienia i t. p.

(Wypadek na drodze żelaznej.) „Odeski Wiestnik" donosi: W nocy z 8. na 9. września v. s. o godzinie $4^1/_2$ zrana na drodze żelaznej z Odesy do Bałty, przy stacyi pośredniej Kołontajewska, o 48 wiorst od Odesy, miało miejsce spotkanie się pociągu towarowego z pociągiem osobowym. Nieszczęśliwy ten wypadek spowodowany został wyprawieniem przed godziną oznaczoną, ze stacyi Rozdzielnaja, pociągu towarowego. Na skutek tego spotkania, 51 pasażerów odniosło rany, a 14 zostało zabitych; pomiędzy tymi ostatnimi znajduje się dwoje dzieci. Z liczby urzędników, trzech konduktorów zostało ranionych. Śledztwo, które prowadzi się z wielką czynnością, wykaże szczegóły tego nieszczęśliwego wypadku. W nocy, podczas której miało miejsce to wydarzenie, gęsta mgła przyczyniła się do zwiększenia ciemności. Baron Ungern-Sternberg, dyrektor naczelny budowy dróg żelaznych w Rosyi południowej, i p. Efrussi, kupiec, ofiarowali każdy po 1000 rs. na rzecz ubogich rodzin pozostałych po ofiarach tego nieszczęśliwego wypadku.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 11. października. Na naszym wczorajszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: Mec pszenicy (84 ℔) 3 zł. 70 c.; żyta (80 ℔) 2 zł. 32 c.; jęczmienia (70 ℔) 1 zł. 91 c.; owsa (48 ℔) 1 zł. 5 c.; hreczki 2 zł. 5 c.; grochu 2 złr. 60 c., ziemniaków 83 c., cetnar siana 83 c., słomy okłociastej 61 c., sąg drzewa bukowego 9 złr. 90 c., sosnowego 7 złr. 62 c.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie miesiąca września 1866 były następujące na targach w miasteczkach:

	Miejsce targu:											
	Tarnopol		Grzymałów		Skałat		Sadowa Wisznia		Sieniawa		Mościska	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	waluta austryacka											
Mec pszenicy	2	75	2	60	2	66	3	62	3	.	3	47
„ żyta	1	80	1	55	1	73	2	17	2	30	2	23
„ jęczmienia	1	40	1	30	1	46	1	55	2		1	66
„ owsa	.	58	.	60	.	86	.	90	1	30	1	8
„ hreczki	1	60	1	60	.	.	1	60	2	20	2	65
„ kukurudzy			.	.	.	.	.	.	.		.	.
„ ziemniaków	.	50	.	40	.	50	.	50	.	70	.	80
Cetnar siana	1	20	.	80	1	50	.	50	.	50	.	87
„ wełny	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.		.	.
Sąg drzewa twardego	8	50	6		6	.	5	90	6	78	5	.
„ „ miękkiego	7	50	5		4	.	4	80	5	20	3	50
Funt mięsa wołowego	.	10	.	10	.	10	.	10	.	8	.	10
Mas ckowity	.	64	.	.	.	.	.	68	.	70	.	73

Ostatnia poczta.

Tryest, 10. października. Cesarzowa Karolina mexykańska powróciła tu z Rzymu.

Mnichów, 9. października. Dla wojsk bawarskich, które w r. 1849 brały udział w wyprawie przeciw Danii ustanowiono medal.

Florencya, 9. października. „Nazione" sądzi, że wojska włoskie wejdą do Wenecyi d. 15. b. m. a plebiscyt odbędzie się tamże d. 21.

Paryż, 10. października. „Monitor" pisze: Ponieważ w Graubündten i Schaffhausen zaszło kilka wypadków zarazy na bydło, minister rolnictwa wstrzymał wykonanie rozporządzenia z 2. października na granicy niemieckiej od Mozeli aż do górnej Sabaudyi.

Petersburg, 9. października. Według doniesień z Ochocka z 27. sierpnia budowa rosyjsko-amerykańskiego telegrafu postępuje szybko. Amerykanie i Rosyanie pracują na linii już zupełnie wytkniętej ku Nikołajewskowi. Bicie pali jest częściowo ukończone.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 11. października 1866.

Pora	Barometr w mierze par. sprow. do 0° Reau.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	326.08	+ 4.2	77.3	północny	sł.	pochmurno
2. god. po poł.	325.47	+ 12.4	57 4	zachodni	„	„
10.god. wiecz.	325 72	+ 6.7	74 7	„	„	„

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 11. października.

Hotel europejski: PP. Kunaszewski Dam., z Perekos. — Papara Henryk, z Zubówmostów.

Hotel Langa: Paternay-Lipowski Karol, c. k. podpor., z Wiednia.

Hotel angielski: Orłowski Okt., z Starej wsi. — Wolski Adam, z Łudczy.

Hotel krakowski: Duczyński Jul, z Żukowa. — Wartanowicz Kajetan, z Głuszkowa.

Hotel Kuhna: Schmidt Antoni, z Dąbrowicy.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 11. października.

PP. Wodziński Stan, c. k. rotm., do Dynowa. — Rozwadowski Franc., do Babina. — Zawadzki Józef, do Sułkowic. — Chłopicki Abdon, do Gniły. — Nowacki Kaz., do Tejsarowa.

TEATR.

Dziś na scenie polskiej: **„Pierwej Mama"**, komedya w 1 akcie Józefa Korzeniowskiego, i **„Paziowie Królowej Marysieńki"**, operetka w 2 aktach S. Dunieckiego.

Jutro (przedst. niem.) **„Don Juan oder der steinerne Gast"**, wielka opera w 2 aktach. Na korzyść kapelmistrza p. Józefa *Schürrer*.

Kurs Lwowski.

Dnia 11. października.		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	93	6	02
Dukat cesarski	„ „	5	98	6	08
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	25	10	45
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	92	1	96
„ papierowy rosyjski	„ „	1	65	1	68
Talar pruski	„ „	1	89	1	92
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.		69	67	70	42
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	73	16	73	85
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	58	67	75
5 % Pożyczka narodowa	bez kuponów	66	50	67	67
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	207	17	209	67
Akcye kolei lwowsko-czerniowieckiej		177	33	179	33

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 11. października.	złr.	kr.
5 % Metaliki	60	85
5 % pożyczka narodowa	66	75
Losy z 1860 roku	79	50
Akcye banku wiedeńskiego	713	—
„ „ kredytowego	149	30
Londyn, 10 funtów szterlingów	127	60
Srebro	126	50
„ towarem	—	—
Dukat pojedyńczy	6	06

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 9. października.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	55.—	55 20
„ „ bez kuponów zwrotny po 5%	99.50	99.75
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	67.30	67 40
od kwiet. do paźdz. po 5%	67.10	67 30
Pożyczka w srebrze z 1864 roku zwrotna w 35 latach	76 —	76.50
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	60.—	60 20
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	62.75	63.—
dtto. po 4½%	51.75	52.25
dtto. „ 4%	46.75	46.75
dtto. „ 3%	34.75	35.25
dtto. „ 2½%	29.—	33.—
dtto. 1%	11.50	11.80
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	152.75	153.25
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	149.—	150.—
Przez. do wyl. z r. 1854	74.—	74.50
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500 zł.	79.90	80.—
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	88.—	88.25
Pożyczka z r. 1864 (z premią) po 100 złr.	72.70	72.90
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.[illegible]0
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	54.—	56.—
„ „ „ 4½%	51.50	52.—
„ „ „ 4%	45.50	46.—
„ „ „ 3½%	40.	40.50
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	49.—	51.—
„ 2¼%	45.—	45.50
„ 2%	40.—	41.—
„ 1¾%	35.—	35.50
dtto. z procent. za granicą „ 5%	—.—	—.—
„ 4½%	—.—	—.—
„ 4%	—.—	—.—

B. Krajów koronnych.	pien.	towar.
Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi	77.50	78.—
Wyż. Austryi	81.50	—.—
Salcburg	76.—	79.—
Czech	77.—	78.—
Morawii	75.—	77.—
Szląska	87.—	88.—
Styryi	78.—	80.—
Tyrolu	95.—	98.—
Obl. indemn. po 5 proc. za 100 zł. Kar., Krainy i Wyb.	80.—	86.—
Węgier	67.—	67.75
Ban. Tem.	66.75	67.50
Kroacyi i Slawonii	69.50	70.50
Galicyi	66.75	67.75
Siedmiogrodu	63.25	63.75
Bukowiny	65 50	66.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	65.50	66.—
Banat Temerz.	64.50	65.—
Lomb. wen. poż. z r. 1850	—.—	—.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
„ 4%	—.—	—.—
„ 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburgu „ 3%	—.—	—.—
„ 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy „ 2%	—.—	—.—
„ 1¾%	—.—	—.—
Gal. dł. zwr. z r. 1866 „ 7%	89.75	90.25

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	—.—	23.50
„ 2½% „ 100 „	—.—	19.—
„ 2¼% „ 100 „	—.—	18.50
„ 2% „ 100 „	—.—	16.—
„ 1¾% „ 100 „	—.—	14.50

3. Akcye. (Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	717.—	719.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	150 50	150.70
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	588.—	590.—
Banku anglo-austryackiego na 200 złr. (20 ft. ster.) z wpłatą 30%	76.—	77.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1638.—	1640.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	190.10	190.30
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł.	204.50	205.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	127.75	128.25
Kol. Kar. Lud. po 200 zł. mon. konw.	206.50	207.50
Lwowsko-czerniow. kolej po 200 zł. w. a. w srebrze (20 f. s.)	177.50	178.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	154.50	155.—
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	112.50	113.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	147.—
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
dtto II. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	—.—
Kolej Busterhradzka po 500 zł. m. k.	690.—	700.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	240.—	250.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	—.—	—.—
Kol. Grac.-Kofl. i Towar. górn. po 200 zł. w. a.	108.—	110.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	470.—	472.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	190.—	192.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500 zł. w. a.	410.—	—.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	250.—	255.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	335.—	340.—

4. Listy zastawne. (za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. „ 1857 po 5%	105.—	—.—
przeznaczone do los. po 5%	94 25	94.75
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	89.60	89 80
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	70.—	—.—
Węgier. Towar. ziemskie po 5%	80.75	81.—

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	98.—	99.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	90.—	90 50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. austr.	82.—	83.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	125.—	126.—
Kol. Lomb.-wen. po 500 fr.	111.50	112.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	94 50	95.—
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	90.—	91.—
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	75.—	77.—
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	94.50	95.50
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	76.25	76.75
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	95.—	95.50
Tow. żeg. par. na Dunaju za 100 zł. m. k.	93	95.—
Lloyda za 100 zł.	8[illegible] —	—.—

6. Losy. (za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	123.—	23 50
Tow. żeg. par. na Dunaju po 100 zł. m. k.	80.—	81.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	110.50	111.50
„ „ po 50 zł. m. m.	48.50	49.50
Pożyczka miasta Budy po 40 zł. w. a.	23.50	24.50
Esterhazego po 40 zł. m. k.	—.—	—.—
Salma „ 40 „ „	27.—	28.—
Palfiego „ 40 „ „	21.—	22.—
Clarego „ 40 „ „	24.—	25.—
St. Genois „ 40 „ „	23.—	24.—
Windischgrätza 20 „ „	17.—	18.—
Waldsteina 20 „ „	20.—	21.—
Keglevicha „ 10 „ „	12.—	13.—
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa	12.—	12.50

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol	—.—	—.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	107.65	107.85
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n.	107.85	108.—
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	95.50	95.75
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lil. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	127.40	128.—
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	50.70	50 75
Paryż za 106 fr.	50.75	50.8[illegible]
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po okazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. woł.	—.—	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

Dukaty ces. men.	6.08	6.09
detto. pełnej wagi	6.08	6.09
Korona	—.—	—.—
20frankówka	10.21	10 22
Rosyjski imperyał	10.45	10.50
Talar związkowy	1.89	1.90
Srebro	126.50	126 75
Kurs korony w c. k. kasach	17 zł. $48^{5}/_{10}$ c.	

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński**.

Z c. k. galic. drukarni rządowej.